ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

25. října 2007 *

Ve věci C-427/05,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Commissione tributaria regionale di Genova (Itálie) ze dne 31. ledna 2005, došlým Soudnímu dvoru dne 1. prosince 2005, v řízení

Agenzia delle Entrate – Ufficio di Genova 1

proti

Porto Antico di Genova SpA,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda senátu, G. Arestis (zpravodaj), R. Silva de Lapuerta, E. Juhász a J. Malenovský, soudci,

* Jednací jazyk: italština.

generální advokát: J. Mazák,
vedoucí soudní kanceláře: L. Hewlett, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 15. února 2007,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za Porto Antico di Genova SpA I. Vigliottim, avvocato,

— za italskou vládu I. M. Bragugliou, jako zmocněncem, ve spolupráci s M. Massella Ducci Terim, avvocato dello Stato,

— za francouzskou vládu G. de Berguesem a J.-C. Graciou, jako zmocněnci,

— za Irsko D. O'Haganem a N. O'Hanlonem, jako zmocněnci, ve spolupráci s A. Astonem, SC,

— za nizozemskou vládu H. G. Sevenster a P. van Ginnekenem, jako zmocněnci,

— za švédskou vládu A. Krusem, jako zmocněncem,

— za vládu Spojeného království C. White, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s J. Stratford, barrister,

— za Komisi Evropských společenství E. Traversou a L. Flynnem, jako zmocněnci, ve spolupráci s A. Colabianchim, avvocato,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 8. května 2007,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 21 odst. 3 druhého pododstavce nařízení Rady (EHS) č. 4253/88 ze dne 19. prosince 1988, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (EHS) č. 2052/88, pokud jde o koordinaci mezi činnostmi jednotlivých strukturálních fondů navzájem a mezi těmito činnostmi a operacemi Evropské investiční banky a jinými dostupnými finančními nástroji (Úř. věst. L 374, s. 1), ve znění nařízení Rady (EHS) č. 2082/93 ze dne 20. července 1993 (Úř. věst. L 193, s. 20, dále jen „nařízení č. 4253/88“).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Agenzia delle Entrate – Ufficio di Genova 1 (daňová správa v Janově 1, dále jen „Agenzia") a společností Porto Antico di Genova SpA (dále jen „Porto Antico") v důsledku zamítnutí žádosti předložené posledně uvedenou společností za účelem vrácení částek, které uhradila za rok 2000 na základě daně z příjmů právnických osob a regionální daně z výrobních činností.

Právní rámec

Právní úprava Společenství

3 Pod názvem „Platby" byl čl. 21 odst. 3 druhý pododstavec nařízení č. 4253/88 následujícího znění:

„Platby konečným příjemcům musejí být prováděny bez jakékoliv srážky nebo zadržení, které by mohly snížit částku finanční pomoci, na kterou mají nárok." *(neoficiální překlad)*

Vnitrostátní právní úprava

4 Článek 55 odst. 3 nařízení prezidenta republiky č. 917 ze dne 22. prosince 1986 (běžný doplněk ke GURI č. 302, ze dne 31. prosince 1986, dále jen „nařízení prezidenta č. 917/86"), ve svém znění použitelném na spor v původním řízení, stanovil:

„[Následující položky] se rovněž považují za mimořádný příjem:

a) [...]

b) příjem v hotovosti nebo v naturáliích získaný jako dotace nebo dar s výjimkou dotací, na které odkazují písmena e) a f) čl. 53 odst. 1, a dotací na nákup odpisovatelného majetku bez ohledu na způsob financování. Tyto položky příjmu se považují za zisk buď v daňovém roce, ve kterém byly nabyty, nebo v rovnoměrném poměru v daňovém roce, ve kterém byly nabyty, a v následujících daňových letech, nejpozději ale v následujících čtyřech daňových letech. [...]“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

5 Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že pokud jde o daň z příjmů právnických osob a regionální daň z výrobních činností, Porto Antico v souladu s čl. 55 odst. 3 písm. b) nařízení prezidenta č. 917/86 zahrnula do svého daňového přiznání za rok 2000 dotace vyplacené strukturálními fondy Společenství a regionem Ligurie v rámci programového období od roku 1994 do roku 1999.

6 Dne 22. dubna 2002 Porto Antico, vzhledem k tomu, že měla za to, že se dopustila pochybení tím, že zahrnula uvedené dotace do výpočtu svého zdanitelného příjmu za rok 2000, požádala Agenzia o vrácení částek, o kterých se tato společnost domnívala, že je uhradila bezdůvodně. V této stížnosti tvrdila, že čl. 55 odst. 3

písm. b) nařízení prezidenta č. 917/86 je v rozporu s ustanoveními čl. 21 odst. 3 druhého pododstavce nařízení č. 4253/88.

7 Z důvodu nečinnosti Agenzia, rovnající se implicitnímu zamítnutí žádosti společnosti Porto Antico, podala posledně uvedená společnost žalobu ke Commissione tributaria provinciale di Genova, který této žalobě rozsudkem ze dne 10. dubna 2003 vyhověl a nařídil vrácení částek bezdůvodně uhrazených touto společností.

8 Dne 10. března 2004 podala Agenzia odvolání proti uvedenému rozsudku ke Commissione tributaria regionale di Genova. Vzhledem k tomu, že se tento soud zabýval otázkou slučitelnosti čl. 55 odst. 3 písm. b) nařízení prezidenta č. 917/86 s nařízením č. 4253/88, považoval za nezbytné přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Je článek 55 [nařízení prezidenta č. 917/86] (ve znění platném v roce 2000), podle kterého jsou dotace Společenství zahrnuty do stanovení zdanitelného příjmu, v souladu s čl. 21 odst. 3 [druhým pododstavcem] nařízení [č. 4253/88] [...]?

2) Bude-li zjištěna neslučitelnost, týká se pouze finančních prostředků vyplacených k tíži orgánů Společenství, nebo se rovněž týká finančních prostředků uvedených v DOCUP (Jednotném programovém dokumentu) k tíži vnitrostátních orgánů?“

K předběžným otázkám

K první otázce

9 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 21 odst. 3 druhý pododstavec nařízení č. 4253/88 musí být vykládán tak, že brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je čl. 55 odst. 3 písm. b) nařízení prezidenta č. 917/86, který zahrnuje dotace vyplacené strukturálními fondy Společenství do stanovení zdanitelného příjmu.

10 Úvodem je třeba připomenout, že i když podle ustálené judikatury přímé daně spadají do pravomoci členských států, musejí nicméně členské státy při výkonu této pravomoci dodržovat právo Společenství (rozsudky ze dne 11. srpna 1995, Wielockx, C-80/94, Recueil, s. I-2493, bod 16, a ze dne 7. září 2004, Manninen, C-319/02, Sb. rozh. s. I-7477, bod 19). Zejména, vnitrostátní právní úprava nesmí být překážkou pro fungování mechanismu zavedeného nařízením č. 4253/88 (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 10. března 1981, Irish Creamery Milk Suppliers Association a další, 36/80 a 71/80, Recueil, s. 735, bod 15).

11 V tomto ohledu čl. 21 odst. 3 druhý pododstavec uvedeného nařízení stanoví, že „[p]latby konečným příjemcům musejí být prováděny bez jakékoliv srážky nebo zadržení, které by mohly snížit částku finanční pomoci, na kterou mají nárok". *(neoficiální překlad)*

12 Ze znění uvedeného ustanovení jednoznačně vyplývá, že zakazuje jakýkoliv odvod z dotací poskytnutých příjemcům ze strukturálních fondů. Je třeba konstatovat, že totéž znění nevylučuje, aby byl příjem, jehož součástí jsou tyto dotace na základě nařízení prezidenta č. 917/86, předmětem zdanění.

13 Je namístě uvést, že Soudní dvůr se již vyjádřil k dosahu čl. 21 odst. 3 druhého pododstavce nařízení č. 4253/88 v kontextu částek vyplacených jako podpory z orientační sekce Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EZOZF). Rozhodl totiž, že zákaz srážek uvedený v tomto ustanovení nemůže být vykládán čistě formálním způsobem tak, že by se uplatňoval pouze na srážky skutečně provedené při platbách, a že zákaz jakékoliv srážky se tedy musí nutně vztahovat na všechny poplatky, které jsou přímo a neoddělitelně spojeny s vyplacenými částkami (viz rozsudek ze dne 5. října 2006, Komise v. Portugalsko, C-84/04, Sb. rozh. s. I-9843, bod 35).

14 Z toho vyplývá, že k určení, zda čl. 21 odst. 3 druhý pododstavec nařízení č. 4253/88 brání takové právní úpravě, o jakou se jedná ve věci v původním řízení, je třeba přezkoumat, zda daňový odvod stanovený nařízením prezidenta č. 917/86 je přímo a neoddělitelně spojen s vyplácením dotací poskytnutých strukturálními fondy Společenství.

15 V projednávané věci, jak uvedl generální advokát v bodě 28 svého stanoviska, částka dotací Společenství obdržená Porto Antico tvoří součást aktiv této společnosti, která je spolu s ostatními případnými příjmy zohledněna při výpočtu základu daně z příjmu, v důsledku čehož je tak tato částka podrobena obecnému režimu zdanění zavedenému uvedeným nařízením prezidenta stejně jako všechny ostatní příjmy Porto Antico.

16 Je přitom třeba konstatovat, že zdanění stanovené nařízením prezidenta č. 917/86 je nezávislé na existenci částky dotací Společenství vyplacené Porto Antico. Uvedené zdanění neodpovídá odvodu specificky spojenému s finanční pomocí, jíž využila tato společnost, ale uplatní se bez rozdílu na všechny příjmy posledně uvedené společnosti.

17 Nelze tudíž tvrdit, že takový daňový odvod, o který se jedná ve věci v původním řízení, stanovený uvedeným nařízením prezidenta, představuje srážku nebo zadržení ve smyslu čl. 21 odst. 3 druhého pododstavce nařízení č. 4253/88, který snižuje částky vyplacené strukturálními fondy Společenství a je s nimi přímo a neoddělitelně spojen, i když je možné, jak uvádí Porto Antico, přesně určit částku vnitrostátní daně zatěžující tyto částky.

18 Z toho vyplývá, že takové srážky nebo zadržení mající za následek snížení částky dotací Společenství obdržené příjemcem, které nejsou přímo a neoddělitelně spojeny s těmito posledně uvedenými částkami, jako jsou ty, které vyplývají z takového daňového odvodu, jako je odvod stanovený nařízením prezidenta č. 917/86, nejsou překážkou účinného uplatnění mechanismu zavedeného nařízením č. 4253/88, a toto nařízení tudíž nebrání zavedení takových srážek nebo zadržení.

19 Mimoto, je třeba dodat, že na rozdíl od toho, co uvádí Porto Antico, rozdíly existující mezi příjemci prostředků ze strukturálních fondů z důvodu zdanění částky podpor Společenství rozdílnými sazbami v různých členských státech nelze považovat za rozdíly, které by mohly porušit zásadu rovného zacházení, která vyžaduje, aby se srovnatelnými situacemi nebylo zacházeno odlišně a s odlišnými situacemi stejně, není-li takové zacházení objektivně odůvodněné (viz zejména rozsudky ze dne 12. července 2001, Jippes a další, C-189/01, Recueil, s. I-5689, bod 129, a ze dne 12. září 2006, Laserdisken, C-479/04, Sb. rozh. s. I-8089, bod 68).

20 Aby tomu tak bylo, je totiž nezbytné, aby situace příjemců podpor Společenství byly srovnatelné. Tak tomu však není, jelikož tito posledně uvedení obdrží takové podpory v socioekonomickém kontextu, který je vlastní každému státu, a jelikož, při neexistenci harmonizace Společenství v oblasti stanovení zdanitelného příjmu, stále zůstávají v této oblasti objektivní odlišnosti mezi právními úpravami členských států, které tak nevyhnutně vytvářejí takové rozdíly mezi uvedenými příjemci.

21 Vzhledem k výše uvedeným úvahám je namístě odpovědět na první otázku tak, že čl. 21 odst. 3 druhý pododstavec nařízení č. 4253/88 musí být vykládán tak, že nebrání takové vnitrostátní daňové právní úpravě, jako je čl. 55 odst. 3 písm. b) nařízení prezidenta č. 917/86, který zahrnuje dotace vyplacené strukturálními fondy Společenství do stanovení zdanitelného příjmu.

K druhé otázce

22 Vzhledem k odpovědi na první otázku není namístě odpovědět na druhou otázku položenou předkládajícím soudem.

K nákladům řízení

23 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení vzhledem ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

Článek 21 odst. 3 druhý pododstavec nařízení Rady (EHS) č. 4253/88 ze dne 19. prosince 1988, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (EHS)

č. 2052/88, pokud jde o koordinaci mezi činnostmi jednotlivých strukturálních fondů navzájem a mezi těmito činnostmi a operacemi Evropské investiční banky a jinými dostupnými finančními nástroji, ve znění nařízení Rady (EHS) č. 2082/93 ze dne 20. července 1993, musí být vykládán tak, že nebrání takové vnitrostátní daňové právní úpravě, jako je čl. 55 odst. 3 písm. b) nařízení prezidenta republiky č. 917 ze dne 22. prosince 1986, který zahrnuje dotace vyplacené strukturálními fondy Společenství do stanovení zdanitelného příjmu.

Podpisy.